

**INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA
AL CARRER MAJOR 12
(Ullastret, Baix Empordà)**

MEMÒRIA

Juny 2016

ANNA VARGAS COLL
Arqueologia – Gestió i difusió de patrimoni històric
c/Bellpuig, 4b, 3, 2 - 17007 Girona
e-mail : annavargas9@gmail.com - Telèfon 619.670.921

Nom de la intervenció: Carrer Major 12

Municipi: Ullastret

Comarca: Baix Empordà

Intervenció:

Número: 16845

Tipus d'intervenció: Preventiva – Control i excavació

Dates intervenció: 25 i 26 de maig de 2016

Direcció: Anna Vargas Coll

Anna Vargas Coll

Maig 2016

ÍNDEX

1. Fitxa tècnica.....	3
2. Situació geogràfica	4
3. Motius de la intervenció	6
4. Desenvolupament de la intervenció	8
5. Conclusions	14
6. Bibliografia	15
7. Planimetria	16

1. FITXA TÈCNICA

Nom: Carrer Major 12

Municipi: Ullastret

Comarca: Baix Empordà

Coordenades UTM:

x: 505842, y: 4649802 - UTM 31N/ETRS89

Tipus d'intervenció: Preventiva: Control i excavació arqueològica

Tipus d'estructures localitzades: -

Cronologia: -

Crèdits de la intervenció:

Promotor: Jordi Bono Cruz

Direcció: Anna Vargas Coll

Resum de la intervenció:

Paraules clau: Carrer Major, Ullastret, control BCIN

Resum: Durant el mes de maig de 2016 s'ha portat a terme el control arqueològic d'un rebaix efectuat amb motiu de les obres de construcció d'una piscina en el carrer Major 12 d'Ullastret (Baix Empordà)

El control arqueològic ha tingut un resultat negatiu i no s'ha localitzat cap estructura o resta arqueològica que es pugui quedar afectada per l'execució del projecte de construcció de l'esmentada piscina.

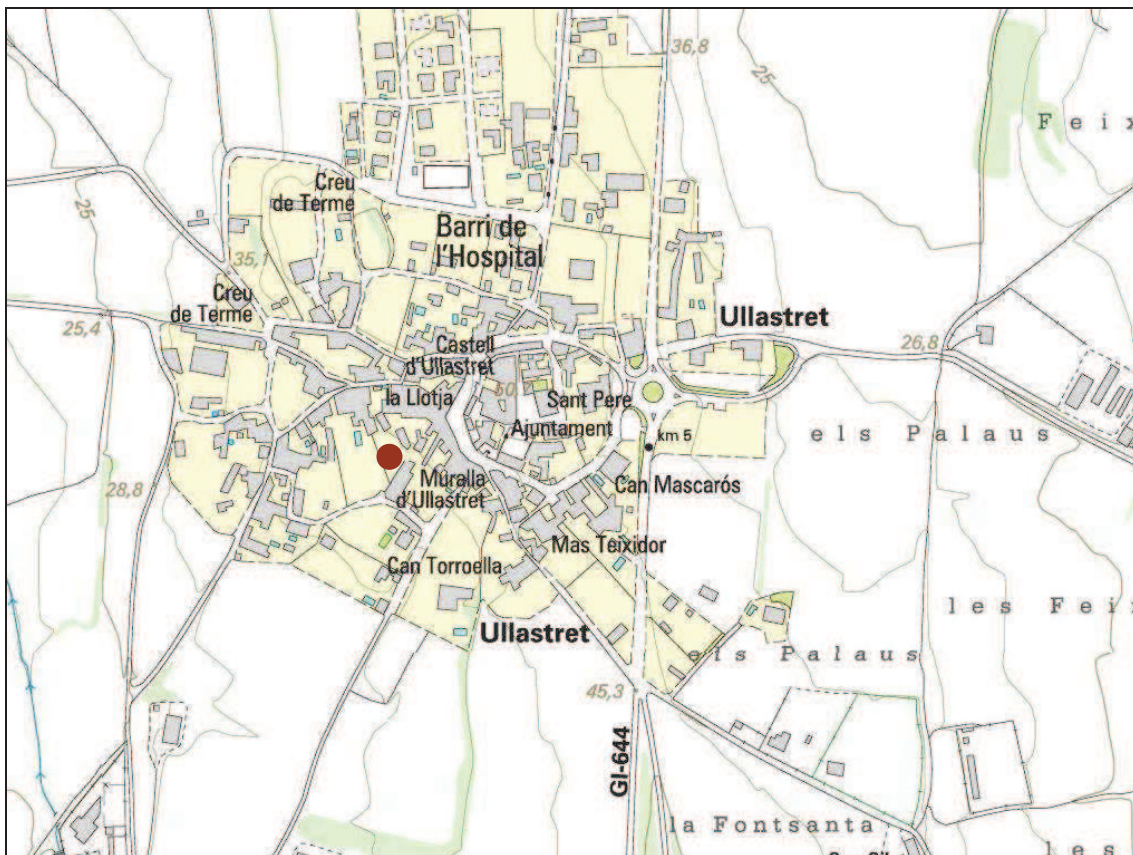
2. SITUACIÓ GEOGRÀFICA

La finca on es vol portar a terme la intervenció arqueològica està situada en el carrer Major 12, en el nucli urbà d'Ullastret (Baix Empordà). D'acord amb l'informe tècnic municipal, la finca es troba classificada pel PGO d'Ullastret com a sòl urbà i qualificada com a zona de casc antic, clau 2.

Les coordenades UTM (31N/ETR S89) de la part central de la zona afectada són:

x: 505842

y: 4649802

Plànol general de situació de la finca (Font: ICC).

Plànol general de situació de la finca (Font: ICC).

3. MOTIUS DE LA INTERVENCIÓ

El promotor de la intervenció vol portar a terme la construcció d'una piscina a la finca situada al carrer Major 12, a Ullastret (Baix Empordà). La piscina, de forma rectangular, i de 6 metres de llargada i 3,10 metres d'amplada (18,60 metres quadrats), es vol construir en el pati posterior de l'habitatge.

La finca està situada dins el conjunt històric de la Vila d'Ullastret, declarada BCIN, en la categoria de conjunt històric i entorn, per l'Acord de Govern de 15/5/2014, publicat al DOGC de 13/05/2014, amb número d'inventari 1913-CH-EN.

Per que fa al conjunt d'Ullastret, l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de la Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni, recull la següent descripció:

El nucli originari del poble, prop de la ciutat pre-romana del mateix nom, és situat en una petita elevació (49 m sobre el nivell del mar), encerclat encara per importants restes de muralles (S. XIV), el traçat de les quals encara es pot seguir amb facilitat. Se'n conserven restes més o menys notables: força llenços, nou torres de planta quadrada i una de circular. Al centre d'aquest recinte, hi ha l'església de Sant Pere, romànica del segle XI, de tres naus amb sengles absis, el mur exterior dels quals té decoració llongarda d'arcuacions cegues i lesenes. Entre els segles XVI i XVIII sofrí modificacions entre les quals la porta d'accés. Davant de l'església, hi ha una esplanada força ampla que hom creu que correspon al recinte del castell, del qual no queda cap vestigi. Les cases i construccions intramurs presenten estructures i elements dels segles XVI al XVIII. El mateix s'esdevé amb l'eixample extramurs entorn de la muralla (carrers de l'Hospital i dels Valls) amb un important allargament coetani a ponent, al llarg dels camins que anaven cap a Girona i a la Bisbal i que esdevingueren les dues vies principals: el carrer de la Notaria i el carrer Major. Amb edificacions interessants trobem encara el "barri dels bous" (SW) i el carrer de la Garriga (SE). També extramurs, davant l'angle SW de la muralla, destaca l'edifici de la Llotja o plaça coberta gòtica, datada els segles XIV-XV, amb coberta de fusta a dues vessants sobre dos grans arcs apuntats. Destaquen els habitatges en general de dues plantes i, sovint, golfes, amb voltes als baixos i embigats al pis. Els murs són de pedra bastament treballada, de motllurats de carreus i finestres i portes amb llindes i ampit monolítics. Hi abunden les llindes amb mènsules de tipus gòtic amb inscripcions i dates i, de vegades, decoració en relleu.

Atès que la finca afectada pel projecte està situada dins del sector qualificat com a BCIN, el projecte s'ha presentat a la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de Girona per a la seva aprovació.

L'esmentada Comissió, reunida el dia 6 de maig de 2016 va adoptar, en relació amb l'expedient **85/16- Projecte per a la construcció d'una piscina a l'habitatge unifamiliar situat al c/ Major, 12 d'Ullastret**, el següent acord: Va aprovar el projecte, amb condicionants diversos, entre els quals i en l'àmbit arqueològic, atesa la proximitat del solar en el que s'actua amb el recinte murat d'Ullastret, es considera que la intervenció requereix el control arqueològic del moviment de terres i l'excavació de les restes que puguin aparèixer.

És per aquest motiu que el promotor ens ha encarregat la realització del control arqueològic esmentat.

1 a 4. Diverses imatges del nucli medieval d'Ullastret. A la part superior, la muralla, a la part inferior, l'església parroquial de Sant Pere i la Llotja.

4.. DESENVOLUPAMENT DE LA INTERVENCIÓ

El control arqueològic de la construcció de la piscina s'ha portat a terme entre els dies 25 i 26 de maig de 2016, amb la direcció d'Anna Vargas Coll (número d'intervenció 16845).

4.1. Desenvolupament de la intervenció arqueològica

S'ha portat a terme el control arqueològic de tots els moviments de terra que s'han efectuat durant el procés de construcció de la piscina: la superfície de la piscina, una petita rasa de servei i un quadrat d'un metre per a la construcció d'instal·lacions auxiliars.

El rebaix efectuat, amb una fondària d'un metre a nord-est i 1,60 metres al sud-est, ha permès documentar un únic estrat, format per terra argilosa, totalment neta, sense pedres ni cap altra intrusió. És un nivell estèril, que no ha permès la documentació de cap resta o nivell arqueològic.

La fonamentació per a les instal·lacions auxiliars, un quadrat d'un metre de costat i un metre de fondària, ha tingut el mateix resultat.

5. Vista general de la zona on s'ha obert el forat per a la piscina, darrera la màquina excavadora.

6 i 7. Dues imatges del treball de la màquina excavadora.

8 i 9. Dues imatges del perfil del retall, un terreny argilós totalment net, sense pedres, no qualsevol altre tipus de material.

10 i 11. Dues vistes generals del rebaix una vegada acabat.

12 i 13. Rebaix de a la instal·lació de la maquinària auxiliar i perfil del retall que, a l'igual que el de la piscina, és argila neta, sense cap intrusió.

14. Vista general del rebaix per a la instal·lació auxiliar i la rasa que la comunica amb la piscina.

4.2. Resultats

El resultat del control arqueològic ha resultat negatiu i no s'ha documentat cap resta arqueològica que pugui quedar afectada per les obres de construcció de la nova piscina.

5. CONCLUSIONS

Durant el mes de maig de 2016 s'ha portat a terme el control arqueològic s'un rebaix efectuat amb motiu de les obres de construcció d'una piscina a la finca situada al Carrer Major 12, en el nucli d'Ullastret (Baix Empordà), amb la direcció de l'arqueòloga Anna Vargas Coll..

El control arqueològic s'ha portat a terme segons Resolució de la Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni de la Generalitat de Catalunya (número d'expedient 16845), seguint l'acord de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de Girona de dia 6 de maig de 2016 i amb número d'expedient 85/16, on s'aprovava el projecte, condicionat al control arqueològic de les obres que afectessin el subsòl.

El subsòl documentat és el mateix a la pràctica totalitat de la superfície afectada. És tracta d'un sol nivell argilós, molt net i totalment estèril, per sota del qual s'ha pogut documentar l'aparició de la roca del subsòl, que no ha estat necessari rebaixar.

Els moviments de terra no han permès la localització de cap estructura o nivell arqueològic que pugui quedar afectat per les obres de construcció de la piscina.

Girona, maig 2016

6. BIBLIOGRAFIA

AA.DD. 1989, *Catalunya Romànica. Volum VIII. L'Empordà 1*, Ed. Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

BADIA I HOMS, J., 1977, *L'arquitectura medieval a l'Empordà. Volum I. Baix Empordà*, Diputació de Girona, Girona.

NOLLA, J.M., CASAS, J. 1984, *Carta arqueològica de les comarques de Girona*, Centre d'Investigacions Arqueològiques, Girona.

7. PLANIMETRIA

505500

505500

SITUACIÓ GEOGRÀFICA

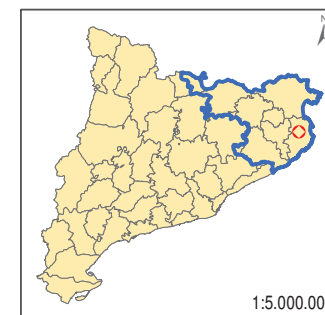
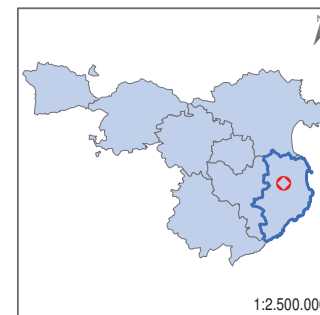
CARRER MAJOR 12

TM. ULLASTRET. EL BAIX EMPORDÀ

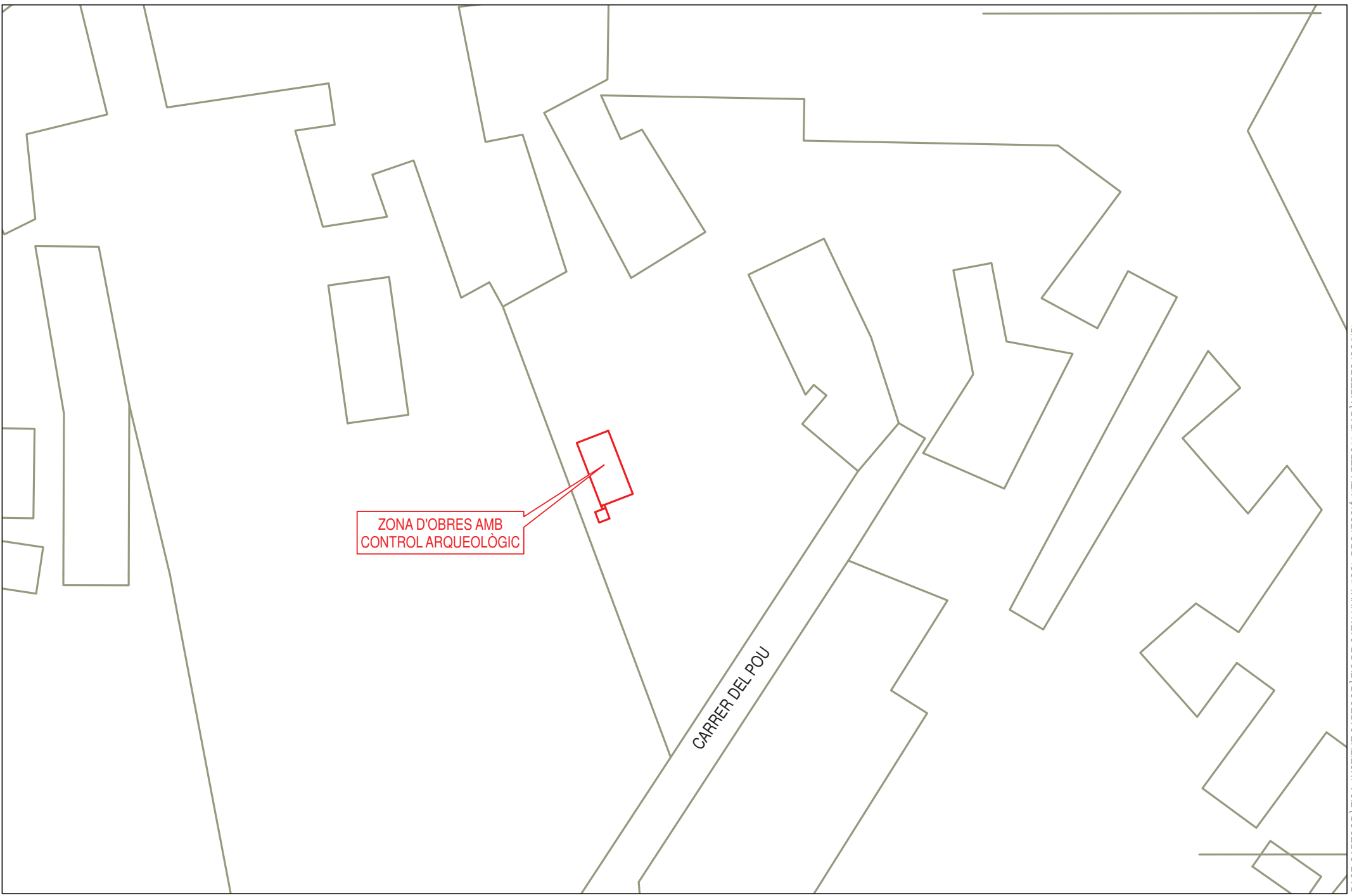
FULL: 01

DISSENY I REALITZACIÓ: BERTHA DURÀ

ESCALA 1:1.000

BASE CARTOGRÀFICA: INSTITUT CARTOGRÀFIC DE CATALUNYA (ICC). PROJECCIÓ UTM ETRS89 (PARÀMETRES ICC/UB).